

T.C.
BURSA
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/1296

KARAR NO : 2015/1520

DAVACILAR : 1- SAFİYE YÜKSEL
2- ÖZLEM MORGÜL
3- MEHMET KARAAHMETOĞLU
4- HAKİM MENTEŞ
5- LALE DONDURMACIOĞULLARI
6- SABRİ KARAÇAM
7- ARİF EKİM
8- İREM TÜNAY

VEKİLİ : AV. SAFİYE YÜKSEL

DAVACI : Fatih Cad. Sebahattin Üstem İş Merkezi 1/12 Merkez/YALOVA

VEKİLİ : 9- TMMOB ZİRAAT MÜHENDİŞLERİ ODASI
: AV. ZÜHAL SİRKECİOĞLU DÖNMEZ

DAVALILAR : Bestekar Sk. No: 49/5 K.Dere Çankaya/ANKARA

VEKİLİ : 1- GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI -ANKARA
: HUKUK MÜŞAVİRİ Aysel PEREK (Aynı Yerde)

VEKİLİ : 2- YALOVA VALİLİĞİ Merkez/YALOVA
: AV. CEREN ÖZKAN SAYI

DAVANIN ÖZETİ : Yalova İli'nde bulunan mülkiyeti hazineye ait olan ve Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü kullanımındaki 825.44m2 ve 925,11 m2 olmak üzere toplam 1.750,55 m2'lik alanın Yalova Cumhuriyet Başsavcılığı'na (Adalet Bakanlığı) tahsisine dair 13.06.2014 tarihli ve 607 sayılı Defterdarlık Makamı onayının ve bu tahsise ilişkin Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı olurunun; hukuka aykırı olduğu, ön tahsis işleminin yapılmaksızın tahsis işleminin yapılamayacağı, tahsis amacına yönelik yatırım projesini hazırlanması ve yatırım programına alıma işlemlerinin gerçekleştirilmediği, söz konusu işlemlerde kamu yararının bulunmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

YALOVA VALİLİĞİ'NİN SAVUNMA ÖZETİ : Savunma dilekçesi süresinde verilmemiştir.
GIDA TARIM ve HAYVANCILIK BAKANLIĞI'NIN SAVUNMA ÖZETİ : Usulen, işlemi gerçekleştiren idarenin hasım mevkiine alınarak Bakanlığın hasım mevkiinden çıkartılması gerektiği, esastan; yapılan tahsis işlemi sonrası Enstitü lehine alan artışı olduğu, yapılan tahsis işleminin hukuka uygun olduğu, açılan davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Bursa 2. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyasının tekemmülünün tamamlandığı görüldüğünden, yürütmenin durdurulması istemi hakkında herhangi bir karar verilmeksizin işin esasına geçilerek gereği görüldü:

Dava, Yalova İli'nde bulunan mülkiyeti hazineye ait olan ve Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü kullanımındaki 825.44m2 ve 925,11 m2 olmak üzere toplam 1.750,55 m2'lik alanın Yalova Cumhuriyet Başsavcılığı'na (Adalet Bakanlığı) tahsisine dair 13.06.2014 tarihli ve 607 sayılı Defterdarlık Makamı onayının ve bu tahsise ilişkin Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı olurunun iptali istemiyle açılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 5.maddesinde, Nazım İmar Planı; varsa bölge veya çevre düzeni planlarına uygun olarak halihazır haritalar üzerine, yine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak çizilen ve arazi parçalarının; genel kullanım biçimlerini, başlıca bölge tiplerini, bölgelerin gelecekteki

T.C.
BURSA

2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/1296

KARAR NO : 2015/1520

nüfus yoğunluklarını, gerektiğinde yapı yoğunluğunu, çeşitli yerleşme alanlarının gelişme yön ve büyüklükleri ile ilkelerini, ulaşım sistemlerini ve problemlerinin çözümü gibi hususları göstermek ve uygulama imar planlarının hazırlanmasına esas olmak üzere düzenlenen, detaylı bir raporla açıklanan ve raporuyla beraber bütün olan plan, Uygulama İmar Planı ise; tasdikli halihazır haritalar üzerine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak nazım imar planı esaslarına göre çizilen ve çeşitli bölgelerin yapı adalarını, bunların yoğunluk ve düzenini, yolları ve uygulama için gerekli imar uygulama programlarına esas olacak uygulama etaplarını ve diğer bilgileri ayrıntıları ile gösteren plan olarak tanımlanmış, 8. maddesinin b bendinde ise imar planlarının, Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından meydana geldiği, mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planlarının ilgili belediyelerce yapılacağı veya yaptırılacağı, belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe gireceği, bu planların, onay tarihinden itibaren belediye başkanlığınca tespit edilen ilan yerlerinde bir ay süre ile ilan edileceği, bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebileceği, belediye başkanlığınca belediye meclisine gönderilen itirazlar ve planları, belediye meclisinin onbeş gün içinde inceleyerek kesin karara bağlayacağı belirtildikten sonra 3. fıkrasında, onaylanmış planlarda yapılacak değişikliklerin de yukarıdaki usullere tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Diğer yandan, imar planları ülke, bölge ve kent verilerine göre kentsel işlevler arasında var olan ya da sağlanabilecek olanaklar ölçüsünde en iyi çözüm yollarını bulmak, belde halkının iyi yaşama düzeni ve koşulları sağlamak amacıyla kentin kendine özgü, yaşayış biçimi ve karakteri, nüfus planı ve yapı ilişkileri, yörenin gerek çevresiyle ve gerekse çeşitli alanları arasında olan bağlantıları, halkın sosyal ve kültürel gereksinimleri, güvenlik ve sağlığı ile ilgili konular gözönüne alınarak hazırlanır ve koşulların zorunlu kıldığı biçim ve zamanda mevzuatta öngörülen yöntemlerle değiştirilebilir.

İmar planlarının, planlanan yörenin bugünkü durumunun, olanaklarının ve ilerideki gelişmesinin gerçeğe en yakın şekilde saptanabilmesi için coğrafi veriler, beldenin kullanışı, donatımı ve mali bilgiler gibi konularda yapılacak araştırma ve anket çalışmaları sonucu elde edilecek bilgiler ışığında, çeşitli kentsel işlevler arasında var olan ya da sağlanabilecek olanaklar ölçüsünde en iyi çözüm yollarını bulmak, belde halkına iyi yaşama düzeni ve koşulları sağlamak amacıyla kentin kendine özgü yaşayış biçimi ve karakteri, nüfus, alan ve yapı ilişkileri, yörenin gerek çevresiyle ve gerekse çeşitli alanları arasında olan bağlantıları, halkın sosyal ve kültürel gereksinimleri, güvenlik ve sağlığı ile ilgili konular gözönüne alınarak hazırlanması, imar planlarında yapılacak değişikliklerin de bu esaslar gözetilerek gerçekleştirilmesi ve plan bütününe bozucu, donatı alanlarını azaltıcı ve yoğunluk artırıcı nitelik taşımaması gerekmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; 13.06.2014 tarihli ve 607 sayılı Defterdarlık Makamı onayı ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı oluruyla Yalova İli'nde bulunan mülkiyeti hazineye ait olan ve Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü kullanımındaki 825,44m² ve 925,11 m² olmak üzere toplam 1.750,55 m² lik alanın Yalova Cumhuriyet Başsavcılığı'na (Adalet Bakanlığı) tahsis edilmesi üzerine, söz konusu tahsis işleminin iptali istemiyle bakılan davada, Mahkememizin 05.06.2015 tarihinde aldığı keşif ve bilirkişi kararı üzerine, 14.07.2015 tarihinde mahallinde yapılan keşif ve bilirkişi incelemesi sonucu bilirkişiler tarafından özetle; "üst ölçekli plan kararları açısından bir değerlendirme yapıldığında, 1987 tarihli imar planından itibaren dava konusu alan ve yakın çevresinde Araştırma Enstitüsü ve Günöbirlik kullanımının öngörüldüğü, yürürlükteki 2007 onay tarihli 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda öngörülen AR-GE alanı ve Günöbirlik Rekreasyon Alanları arazi kullanım kararlarına plan kademelenmesi ilkelerine göre ölçekler arası tutarlılığa aykırı bir durum oluşturmadığı, dava konusu işleme esas teşkil eden, 09.10.2013 tarih ve 299 sayılı Belediye Meclis kararı ile onaylanan 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı da arazi kullanım ve ulaşım altyapısı öngörülerini açısından 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ile plan kademelenmesi ilkelerine göre ölçekler arası tutarlılığı sağladığı, ancak, öncelikle alanda 1987 yılından itibaren öngörülen 12 metre en kesitli

T.C.
BURSA
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/1296

KARAR NO : 2015/1520

yol aksını değerlendirildiğinde, yolun kıyıya ve kıyıda yer alan Atatürk Köşkü alanına erişimi sağlaması nedeniyle varlığı gerekli olduğu, ancak dava konusu alanda 2013 onay tarihli Revizyon İmar Planları öncesinde öngörülen aksının dava konusu işleme esas 2013 onay tarihli imar planları ile değiştirilmesinin ulaşım altyapısı açısından bir gerekçesi bulunmadığı, dava konusu işlem ile tahsis edilen alanı diyagonal biçimde ikiye bölen yol aksının değiştirilmesi ile, alanın güneybatı köşesinde taşıt trafiğini zorlaştıracak ve trafik güvenliğini bozacak nitelikte dik açılı (yaklaşık 90 derece) bir dönüş öngörüldüğü, Atatürk Bahçe Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü'nün tarımsal alan niteliği ve tarihsel önemi dikkate alındığında ise, 2013 onay tarihli Revizyon İmar Planları ile Araştırma Enstitüsü alanının çeperinden bir parça kopararak küçültüldüğü, alanda yürürlükte olan imar planlarında Atatürk Bahçe Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü'nün çevresinde ve içerisinde öngörü ve mevcut taşıt yolları bulunmadığı, Araştırma Enstitüsü'nün içerisinde yer alan Atatürk Köşkü'nden Yalova-İzmit Karayolu'na bağlanan 15 metre en kesitli taşıt yolu gibi yolların açılması ve/veya kısmen çevrede yer alan taşıt yollarının güzergahının düzenlenmesi ile tarihsel öneme sahip Enstitü sınırlarının, dolayısıyla AR-GE alanının bütünlüğünün şehircilik ilkeleri ve kamu yararı aksine bozulmasının olası olduğu, dava konusu işlem gibi düzenlemeler ile şehircilik ilkelerine aykırı bir biçimde farklı yapılaşma talepleri oluşabileceği, dava dosyasında yer alan 07.11.1995 tarih ve 159 sayılı Belediye Meclis kararı ile onaylanmış 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı, benzer tahsis talepleri ile oluşabilecek arazi kullanım desenini göstermek açısından örnek olabileceği, davacı tarafından alanda benzer tahsis taleplerinin olduğu belirtildiği, bu nedenle, tahsis işlemi benzer taleplerin önüne açabileceği nedeniyle şehircilik ilkelerine aykırı bir yaklaşım izlediği, ayrıca, Atatürk Bahçe Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü'nün tarihi önemi de bulunduğu, bu tip nitelikli alanların bir bütün olarak korunması, sadece sınırlarının yapılaşma taleplerine kapatılması ile mümkün olamayacağı, alanın çevresinde de yapılaşma ve genişleme baskısı yaratacak işlevler seçilmemesi gerektiği, bu çerçevede, dava konusu süreçte itiraz konusu olan, Adliye güneyinde yer alan 12 metre en kesitli yol aksına yönelik bir değerlendirme yaptığımızda 12 metre en kesitli yol aksının Araştırma Enstitüsü arazisini kısmen parçalayacak şekilde güneye kaydırılması, AR-GE alanının bütünlüğünü bozacak nitelikte, şehircilik ilkelerine ve kamu yararına aykırı bir durum ortaya çıkaracağı, sonuç olarak, Yalova'da bulunan mülkiyeti Hazineye ait olan ve Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü kullanımındaki 825,44m² ve 925,1 m² olmak üzere toplam 1750,55m²'lik alanın Yalova Cumhuriyet Başsavcılığına (Adalet Bakanlığı) tahsisine dair 13.06.2014 tarih ve 607 sayılı Defterdarlık Makamı onayının ve bu tahsise ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı olurunun üst ölçekli planlara ve yürürlükteki planlara uygun olmasına rağmen şehircilik ilkelerine ve kamu yararına uygun olmadığı" yönünde görüş bildirilmiştir.

Usulüne uygun olarak tebliğ edilen bilirkişi raporuna davalı Bakanlık tarafından yapılan itirazın raporu kusurlandıracak nitelikte olmadığı görülmüştür.

Olayda, her ne kadar bilirkişi raporunda anılan ve yukarıda özetlenen haliyle "... düzenlenmesi ile tarihsel öneme sahip Enstitü sınırlarının, dolayısıyla AR-GE alanının bütünlüğünün şehircilik ilkeleri ve kamu yararı aksine bozulmasının olası olduğu, dava konusu işlem gibi düzenlemeler ile şehircilik ilkelerine aykırı bir biçimde farklı yapılaşma talepleri oluşabileceği, dava dosyasında yer alan 07.11.1995 tarih ve 159 sayılı Belediye Meclis kararı ile onaylanmış 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı, benzer tahsis talepleri ile oluşabilecek arazi kullanım desenini göstermek açısından örnek olabileceği, davacı tarafından alanda benzer tahsis taleplerinin olduğu belirtildiği, bu nedenle, tahsis işlemi benzer taleplerin önüne açabileceği nedeniyle şehircilik ilkelerine aykırı bir yaklaşım izlediği, ayrıca, Atatürk Bahçe Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü'nün tarihi önemi de bulunduğu, bu tip nitelikli alanların bir bütün olarak korunması, sadece sınırlarının yapılaşma taleplerine kapatılması ile mümkün olamayacağı..." gerekçeleri ortaya konularak söz konusu işlemin kamu yararına uygun olmadığı belirtilmiş ise de; uyuşmazlık konusunun mülkiyeti hazineye ait olan ve Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü kullanımındaki 825,44m² ve 925,11 m² olmak üzere toplam

T.C.
BURSA
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/1296

KARAR NO : 2015/1520

1.750,55 m2'lik alanın Yalova Cumhuriyet Başsavcılığı'na (Adalet Bakanlığı) tahsisine ilişkin olduğu ve yine bilirkişi raporunda da belirtildiği üzere söz konusu tahsisin ve tahsis sonrası kullanım amaçlarının mevcut uygulama ve üst ölçekli planlara uygun olduğu, söz konusu tahsis ile Adalet Bakanlığı kullanımına tahsis edilen alana ilişkin olarak Enstitünün Ar-Ge ve tarımsal faaliyetlerinin bulunmadığı, öte yandan yapılan tahsis işleminin tek taraflı olmadığı, karşılığında Enstitünün kullanımına bırakılmak üzere 1.856,45 m2 yüz ölçümlü arazinin Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına tahsis edildiği de görüldüğünden, dava konusu edilen Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü kullanımındaki 825,44 m2 ve 925,11 m2 olmak üzere toplam 1.750,55 m2'lik alanın Yalova Cumhuriyet Başsavcılığı'na (Adalet Bakanlığı) tahsisine dair 13.06.2014 tarihli ve 607 sayılı Defterdarlık Makamı onayı ve bu tahsise ilişkin Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı olurluna ilişkin işlemlerde hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, **davanın reddine**, aşağıda dökümü yapılan 2.240 TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1000 TL avukatlık ücretinin davacıardan alınarak davalı idarelere verilmesine, kullanılmayan 41,50 TL Y.D harcı ile artan 300 TL bilirkişi ücretinin istemi halinde, artan posta ücretinin ise kararın kesinleşmesinden sonra davacılara iadesine, kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 28/12/2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
ÖNDER GÜLAÇTI
38023

Üye
DUYGU ÖZERKAN
107156

Üye
UMUT YARDIMCI
152974

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvurma Harcı	: 25,20 TL
Karar Harcı	: 25,20 TL
Vekalet Harcı	: 7,60 TL
Keşif Harcı	: 195,40 TL
Keşif/Bk Gideri	: 1.700,00 TL
Posta Gideri	: 286,60 TL
TOPLAM	: 2.240,00 TL

